

Mogelijkheden binnen de huidige wetgeving voor onderwijs aan leerlingen v(so)-scholen

Inleiding

Bij de uitvoering van het toezicht is de Inspectie van het Onderwijs de afgelopen periode op enkele constructies rondom (v)so-leerlingen gestuit die niet in overeenstemming zijn met de wettelijke bekostigingsvoorwaarden. Hoewel met deze constructies in sommige gevallen wordt beoogd de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren of onderwijskundige knelpunten op te lossen, is er sprake van onrechtmatige situaties. Daarnaast geldt dat in het kader van passend onderwijs wet en regelgeving op sommige punten is aangepast.

In deze notitie wordt een aantal van de onrechtmatige situaties uiteengezet. Vervolgens wordt beschreven welke mogelijkheden het wettelijk kader wel biedt en hoe onrechtmatige situaties moeten worden hersteld.

De volgende situaties worden toegelicht:

1. Leerlingen worden op een andere school ingeschreven dan waar zij onderwijs ontvangen;
2. Het bevoegd gezag heeft voor één school de beschikking over meerdere brinnummers.

Ad. 1) Leerlingen worden op een andere school ingeschreven dan waar zij onderwijs ontvangen

Onrechtmatige situatie

Leerlingen die door bevoegde gezagsorganen worden ingeschreven op een school die niet het onderwijs verzorgt aan deze leerlingen, komen niet voor bekostiging in aanmerking. Evenmin mogen groepen leerlingen van verschillende scholen, al dan niet van hetzelfde bevoegd gezag, structureel gezamenlijk onderwijs ontvangen (artikel 70, eerste lid WEC).

Van bovenstaande situaties is sprake wanneer kinderen op een (v)so-school worden ingeschreven, terwijl zij onderwijs volgen op het reguliere basisonderwijs, speciaal basisonderwijs (sbo), voortgezet onderwijs, een andere (v)so-school of middelbaar beroepsonderwijs. Dit geldt zelfs wanneer op de reguliere school uitsluitend onderwijs wordt gegeven door een gespecialiseerde docent die in dienst is van het (v)so.

Ook is er sprake van een onrechtmatige situatie indien leerlingen bij een (v)so-school worden ingeschreven en enkele vakken op de reguliere school volgen, zonder dat dit schriftelijk door de betrokken scholen is vastgelegd.

Oplossingen binnen de huidige wetgeving

Leerlingen kunnen ofwel met extra ondersteuning in het reguliere onderwijs ofwel met TLV in het speciaal onderwijs worden ondergebracht, maar er moet voor één van beide opties gekozen worden. Er bestaat echter een uitzondering, de regeling symbiose.

Symbiose

De symbioseregeling maakt het mogelijk dat een leerling die ingeschreven staat in het (v)so, een deel van het onderwijs (maximaal 60% van de onderwijstijd) volgt in het basisonderwijs, het sbo, het voortgezet onderwijs (vo) of het middelbaar beroepsonderwijs (mbo). Zij volgen het onderwijs op de betreffende school voor een termijn van ten minste twee aaneengesloten schooljaren. De gemaakte afspraken moeten in een schriftelijke overeenkomst tussen de betrokken scholen worden vastgelegd (zie artikel 24 van de Wet op de expertisecentra (WEC) en de artikelen 11 en 12 van het Onderwijskundig besluit WEC). Het is ook mogelijk dat leerlingen die ingeschreven staan op een po- of vo-school een deel van het onderwijs op een (v)so school volgen ('omgekeerde symbiose'). De leerling van de po- of vo-school kan daarnaast voor een periode van maximaal drie maanden volledig onderwijs volgen op een (v)so school. Ook voor deze vormen van symbiose vanuit een po school of een vo school is op grond van artikel 15 WPO en artikel 34.11 Besluit bekostiging WPO respectievelijk artikel 6h van de WVO en artikel 7c van het Bekostigingsbesluit WVO een symbioseovereenkomst verplicht.

Ad. 2) Het bevoegd gezag heeft voor één school de beschikking over meerdere brin-nummers

Onrechtmatige situatie

Iedere school behoort één brin-nummer te hebben en ontvangt op basis daarvan bekostiging in de vorm van een vaste voet en een bedrag per leerling. Sommige scholen organiseren en presenteren zich als één school, maar hebben verschillende brin-nummers. Dit is onrechtmatig.

Indien scholen in een andere school zijn geïntegreerd en er feitelijk sprake is van een fusie, is slechts één brin-nummer toegestaan. Het gaat dan om scholen die bijvoorbeeld een gezamenlijk schoolgids, schoolplan, personeel, directeur en huisvesting hebben.

Oplossingen binnen de huidige wetgeving

Scholen mogen niet meerdere brin-nummers hebben. Tenzij aangetoond kan worden dat geen sprake is van een overtollig brin-nummer, dient daarvan afstand te worden gedaan. De onrechtmatig verkregen extra bekostiging moet worden gerestitueerd. Alleen indien de oorspronkelijke school nog bestaat als onderscheiden pedagogisch-didactische eenheid met een substantieel aantal leerlingen, kan een bestuur een verzoek indienen tot behoud van het bij die school behorende brin-nummer. Wel dient die eenheid dan volledig losgemaakt te worden van de andere school en als aparte school georganiseerd te worden. Dit laatste houdt in dat beide scholen onder meer een eigen directeur of locatieleiders moeten hebben en een eigen (deel)schoolplan en schoolgids moeten opstellen.